

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (przekształcenie)

COM(2011) 402 wersja ostateczna – 2011/0187 (COD)

(2012/C 24/29)

Sprawozdawca: **Raymond HENCKS**

Dnia 22 lipca 2011 r. Rada, działając na podstawie art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (przekształcenie)

COM(2011) 402 wersja ostateczna – 2011/0187 (COD).

Sekcja Transportu, Energii, Infrastruktury i Społeczeństwa Informacyjnego, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 7 października 2011 r.

Na 475. sesji plenarnej w dniach 26–27 października 2011 r. (posiedzenie z 26 października) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny 150 głosami – 4 osoby wstrzymały się od głosu – przyjął następującą opinię.

1. Wnioski i zalecenia

1.1 Rozporządzenie (WE) nr 717/2007 ustanawiające pułapy cenowe detalicznych i hurtowych usług roamingu w sieciach łączności ruchomej przestanie obowiązywać w dniu 30 czerwca 2012 r. Tymczasem nie doprowadziło ono do powstania zdrowej konkurencji, a użytkownicy nadal muszą płacić wygórowane ceny za te usługi.

1.2 Okazuje się, że konieczne stają się nowe działania unijne, jeśli UE chce osiągnąć cel wyznaczony w ramach europejskiej agendy cyfrowej, zwłaszcza zaś najpóźniej do 2015 r. zmniejszyć niemal do wartości zerowej różnicę między cenami w roamingu a opłatami za połączenia krajowe.

1.3 EKES popiera nowe środki, które uznaje za działania współmierne i właściwe z punktu widzenia zagwarantowania istnienia usługi świadczonej w ogólnym interesie gospodarczym i dostępu do niej po przystępnych cenach. Nowe propozycje obniżki pułapów opłat są krokiem we właściwym kierunku, tzn. prowadzą do zniesienia w perspektywie średnioterminowej wszelkich odrębnych opłat za usługi roamingowe.

1.4 EKES zasadniczo zgadza się również z zapisem, zgodnie z którym abonenci będą mieli dostęp do usług łączności głosowej, usług SMS oraz usług transmisji danych świadczonych w roamingu przez każdego połączonego alternatywnego dostawcę, nie zmieniając swego numeru.

1.5 Niemniej Komitet ubolewa nad tym, że wnioskowi Komisji nie towarzyszy ocena wpływu tych nowych środków na zatrudnienie i warunki pracy w tej branży.

1.6 W kwestii połączeń wychodzących w roamingu EKES apeluje, by skrócić minimalną długość pierwszego impulsu, aktualnie ustaloną na 30 sekund, biorąc pod uwagę rozwój sytuacji w tej dziedzinie w niektórych państwach członkowskich.

2. Rys historyczny

2.1 Od 2005 r. obniżenie opłat roamingowych połączeń w sieciach łączności ruchomej użytkowników podróżujących po Unii Europejskiej jest częścią polityki UE w obszarach łączności elektronicznej i przemysłu.

2.2 Ponieważ ponawiane przez Komisję wezwania kierowane do operatorów, by obniżyli wygórowane opłaty za połączenia w sieciach łączności ruchomej, pozostały bez odpowiedzi, UE zdecydowała się interweniować, regulując opłaty.

2.3 W rozporządzeniu (WE) nr 717/2007 UE wprowadziła z dniem 7 września 2007 r. pułap opłat za minutę (eurotaryfa) połączenia w sieciach łączności ruchomej (rynek usług detalicznych i hurtowych). Opłaty te obniżano o 0,03 EUR rocznie aż do 2010 r.

2.4 Choć eurotaryfa została ustalona tak, by pozostawić dość miejsca na zdrową konkurencję między operatorami, tzn. poniżej maksymalnego dopuszczalnego poziomu, Komisja była zmuszona przyznać, że ogólnie rzecz biorąc średnie ceny stosowane przez operatorów niewiele odbiegają od określonego w rozporządzeniu pułapu.

2.5 W tej sytuacji okres obowiązywania rozporządzenia (WE) nr 717/2007 został przedłużony do 30 czerwca 2012 r., co oznacza dalsze regularne obniżanie maksymalnych opłat połączeń głosowych co roku. Przy okazji wprowadzono także pułap opłat za SMS-y (ceny detaliczne i hurtowe) oraz cen hurtowych transmisji danych w roamingu, podczas gdy ich ceny detaliczne nie zostały uregulowane.

2.6 Ponadto w trosce o to, by ochronić konsumentów przed kosztami ukrytymi, od 1 lipca 2009 r. wprowadzono naliczanie sekundowe po pierwszych trzydziestu sekundach połączeń wykonywanych, a od pierwszej sekundy w połączeniach odbieranych.

3. Nowy wniosek Komisji

3.1 W związku z tym, że rozporządzenie (WE) nr 717/2007 wygasa z dniem 30 czerwca 2012 r., a w sprawozdaniu Komisji z rozwoju sytuacji na rynku usług telefonii ruchomej stwierdzono, iż opłaty (poza odrębnymi stawkami ryczałtowymi) nie zmieniły się dostatecznie, by zagwarantować, że użytkownicy nie płacą nadmiernych cen w stosunku do konkurencyjnych cen krajowych, Komisja wysunęła nowy wniosek w sprawie zmiany wyżej wymienionego rozporządzenia.

3.2 Oprócz nowych znacznych obniżek pułapów opłat aż do roku 2016 lub 2022 nowy wniosek w sprawie rozporządzenia obejmuje także środki strukturalne, takie jak:

- rozdzielenie usług telefonii ruchomej roamingu od krajowych usług łączności ruchomej, by umożliwić abonentom wybór innego operatora usług telefonii ruchomej (łączność głosowa, SMS, transfer danych) bez zmiany numeru telefonu.
- zobowiązanie operatorów sieci do zapewniania hurtowego dostępu do usług roamingu.

3.3 W odniesieniu do przepisów dotyczących opłat Komisja proponuje, by w oczekiwaniu na efekty reform strukturalnych, przedłużyć okres obowiązywania rozporządzenia (WE) nr 717/2007 o dziesięć lat, tzn. do 30 czerwca 2022 r.

3.4 Detaliczne pułapy cenowe powinny obowiązywać do dnia 30 czerwca 2016 r., jeśli zaś chodzi o ceny hurtowe, maksymalne ceny powinny zostać utrzymane przez cały okres objęty regulacją, chyba że w krótkim czasie nastąpi wystarczający rozwój konkurencji.

3.5 Detaliczne usługi transmisji danych w roamingu, które obecnie jako jedyne nie są jeszcze uregulowane, nadal podlegają wygórowanym cenom, wynoszącym czasem siedmiokrotną wartość cen hurtowych.

3.6 Przewidziano interwencję regulacyjną, by stopniowo do 2014 r. obniżyć ceny detaliczne usług w zakresie transmisji danych naliczanych w kilobajtach. Od lipca 2014 r. do lipca 2016 r. pułapy taryfowe pozostaną stabilne, po czym zostaną zlikwidowane, chyba że pojawienie się zdrowej konkurencji umożliwi ich wcześniejsze zniesienie.

3.7 Maksymalne opłaty za usługi transmisji danych świadczone hurtowo będą obniżane z roku na rok do 30 czerwca 2015 r. Następnie utrzymają się one na tym samym poziomie aż do daty wygaśnięcia nowego rozporządzenia (zasadniczo w 2022 r.).

4. Uwagi ogólne

4.1 Konieczność uregulowania problemów związanych z roamingiem w kontekście urzeczywistniania jednolitego rynku wpisuje się zarówno w ramy strategii „Europa 2020”, jaki i Aktu o jednolitym rynku, a także europejskiej agendy cyfrowej.

4.2 EKES przypomina, że łączność elektroniczna należy do usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, które z definicji muszą być powszechnie dostępne i świadczone po przystępnych cenach.

4.3 EKES pozytywnie odnosi się wobec tego do wszelkich środków mających ochronić konsumentów przed płaceniem wygórowanych cen, gdy wykonują lub odbierają połączenia w roamingu. EKES wnosi ponadto, by Komisja podjęła z równym zdecydowaniem działania w odniesieniu do nadmiernych marży zysku stosowanych przez operatorów innych usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, którzy zajmują pozycję dominującą.

4.4 Jeden z głównych celów europejskiej agendy cyfrowej dotyczy usług roamingu w telefonii ruchomej: docelowo różnica między cenami usług w roamingu a taryfami krajowymi powinna być bliska zeru najpóźniej w 2015 r., tzn. powinna w perspektywie średniookresowej doprowadzić do zaniku wszelkich form odrębnych cen w roamingu.

4.5 Ten zadeklarowany cel nie figuruje jednak jako formalny przepis w przedmiotowym rozporządzeniu. Nowe obniżki maksymalnych opłat za usługi roamingu nie pozostawiają już jednak żadnego marginesu między cenami usług krajowych i roamingu.

4.6 Choć obecne podejście polegające na narzuceniu obniżek opłat poprzez ustalenie pułapów cenowych doprowadziło do znacznego obniżenia cen (zob. tabela poniżej opracowana przez EKES), to wraz z przedmiotowym wnioskiem podejście to wyczerpuje swe możliwości i nie jest rozwiązaniem trwałym.

	Połączenia głosowe EUR/min netto			SMS EUR/SMS netto		Dane EUR/kilobajt netto	
	opłata hurtowa	opłata detaliczna za połączenie wykonane	opłata detaliczna za połączenie otrzymane	opłata hurtowa	opłata detaliczna	opłata hurtowa	opłata detaliczna
<i>Średnia opłata przed 1.9.2007</i>		0,7692	0,417	—	—	—	—
Rozporządzenie (WE) nr 717/2007							
opłata maks. 1.9.2007–31.8.2008	0,30	0,49	0,24	—	—	—	—
opłata maks. 1.9.2008–30.6.2009	0,28	0,46	0,22	—	—	—	—
opłata maks. 1.7.2009–30.6.2010	0,26	0,43	0,19	0,04	0,11	1,00	—

	Połączenia głosowe EUR/min netto			SMS EUR/SMS netto		Dane EUR/kilobajt netto	
	opłata hurtowa	opłata detaliczna za połączenie wykonane	opłata detaliczna za połączenie otrzymane	opłata hurtowa	opłata detaliczna	opłata hurtowa	opłata detaliczna
Rozporządzenie (WE) nr 580/2008							
opłata maks. 1.7.2010–30.6.2011	0,22	0,39	0,15	0,04	0,11	0,80	—
opłata maks. 1.7.2011–30.6.2012	0,18	0,35	0,11	0,04	0,11	0,50	—
opłata maks. 1.7.2012–30.6.2013	0,14	0,32	0,11	0,03	0,10	0,30	0,90
Wniosek dotyczący rozporządzenia COM(2011) 402							
opłata maks. 1.7.2013–30.6.2014	0,10	0,28	0,10	0,03	0,10	0,20	0,70
opłata maks. 1.7.2014–30.6.2015	0,06	0,24	0,10	0,02	0,10	0,10	0,50
opłata maks. 1.7.2015–30.6.2016	0,06	0,24	0,10	0,02	0,10	0,10	0,50
opłata maks. 1.7.2016–30.6.2022	0,06	ceny maksy- malne znie- sione (*)	ceny maksy- malne znie- sione (*)	0,02	ceny maksy- malne znie- sione (*)	0,10	ceny maksy- malne znie- sione (*)

(*) Pod warunkiem, że dostatecznie rozwinię się konkurencja.

4.7 Obniżenie opłat nie pozwala na rozwiązanie problemów strukturalnych, które nadal pojawiają się na rynku usług roamingowych. Z tego powodu EKES pozytywnie odnosi się do faktu, że nowy wniosek w sprawie rozporządzenia oprócz przepisów cenowych przewiduje także zmiany strukturalne, nakładając na operatorów macierzystych, począwszy od lipca 2014 r., obowiązek umożliwienia klientom dostępu do usług łączności głosowej, usług SMS oraz usług transmisji danych świadczonych w roamingu za pośrednictwem każdego połączonego alternatywnego dostawcy usługi roamingu.

4.8 Choć EKES zasadniczo pozytywnie odnosi się do takiego przepisu, to jednak obawia się, że środek taki pociągnie za sobą masowe odchodzenie klientów od mniejszych operatorów do dużych grup dominujących na rynku, ze szkodą dla tych pierwszych, tym bardziej że koszty techniczne i handlowe wdrażania tego środka będą dla nich proporcjonalnie wyższe ze względu na koszty stałe.

4.9 EKES wnosi, by Komisja nadal czuwała nad zapewnianiem przejrzystości w oczach klienta końcowego, pomimo zaangażowania dodatkowych podmiotów gospodarczych w ustanowienie połączenia w telefonii ruchomej.

4.10 Nawet jeśli propozycja Komisji, by poszerzyć zakres dostępu do rynku transgranicznych dostawców usług telefonii ruchomej (*Mobile Virtual Network Operators* – wirtualni operatorzy sieci ruchomych) może sprzyjać konkurencyjności, EKES ubolewa, że żądanie Parlamentu Europejskiego, by zbadano wpływ rozporządzenia na mniejszych operatorów telefonii ruchomej we Wspólnocie oraz ich pozycję na rynku usług roamingu ogólnospółnotowego nie zostało uwzględnione.

4.11 Podobnie EKES musi stwierdzić, że załączone do przedmiotowego wniosku streszczenie oceny skutków oraz „*impact assessment*” nie zawierają żadnej informacji na temat oczekiwanych skutków nowych środków dla zatrudnienia lub warunków pracy w tym sektorze. Wobec powyższego EKES wnosi o przeprowadzenie tych dodatkowych analiz.

4.12 W kwestii połączeń wychodzących w roamingu EKES apeluje, by skrócić minimalną długość pierwszego impulsu, aktualnie ustaloną na 30 sekund, biorąc pod uwagę rozwój sytuacji w tej dziedzinie w niektórych państwach członkowskich.

Bruksela, 26 października 2011 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Staffan NILSSON